

OBSAH

Přehled autorů jednotlivých kapitol	XIII
---	------

1 Pojem a metoda práva informačních technologií	1
1.1 Identita oboru	1
1.2 Metoda	2
1.3 Virtualizace	7
1.4 Právo jako informační systém	9
1.5 Metodologická reflexe definičních autorit	11
1.6 Performativní pravidla	13
1.7 Chytrá regulace	16
1.8 Informační práva a problém proporcionality	19
1.9 Shrnutí	25
2 Působnost práva na internetu	29
2.1 Úvod a cíl kapitoly	29
2.2 Charakteristické znaky internetu a jejich význam z pohledu působnosti práva	30
2.3 Internet a evropské mezinárodní právo soukromé a procesní	32
2.3.1 Princip teritoriality v mezinárodním právu soukromém (a veřejném)	33
2.3.2 Internet a jeho vliv na právní úpravu soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem	39
2.4 Vybrané aspekty internetu a jeho dopad v evropském mezinárodním právu soukromém	40
2.4.1 Vliv internetu na kolizní a procesní problematiku smluvních závazkových vztahů	41
2.4.1.1 Online smlouvy uzavírané mezi podnikateli	42
2.4.1.2 Online spotřebitelské smlouvy	44
2.4.2 Vliv internetu na kolizní a procesní problematiku mimosmluvních závazků	48
2.4.2.1 Kolizní a procesní problematika porušení osobnostních práv včetně pomluvy na internetu	48
2.4.2.2 Kolizní a procesní problematika porušení práv vyplývajících z porušení práva duševního vlastnictví na internetu	53

2.5	Budoucí vývoj.	57
2.6	Shrnutí	61
3	Odpovědnost ISP.	65
3.1	Pojem odpovědnosti ISP.	65
3.2	Vývoj právní úpravy odpovědnosti ISP	69
3.3	Právní úprava odpovědnosti ISP.	73
3.3.1	Poskytovatel služby informační společnosti	73
3.3.2	Služby typu <i>mere conduit a caching</i>	77
3.3.3	<i>Hosting</i>	83
3.4	Filtrování	90
3.5	Kontrakční platformy.	98
3.6	Vyhledávače	104
3.7	Shrnutí	109
4	Práva k datům a software	113
4.1	Informace, data a právo	114
4.2	Absolutní práva k datům a jejich užitku.	118
4.2.1	Data a právo duševního vlastnictví	121
4.2.2	Ochrana databází	147
4.3	Relativní práva k datům	157
4.4	Technická ochrana dat a její právní ochrana	160
4.5	Ochrana dat trestním právem	170
4.6	Ochrana počítačových programů	172
4.6.1	Ochrana počítačových programů autorským právem	175
4.6.2	Patentovatelnost počítačových programů	180
4.6.3	Počítačový program jako obchodní tajemství	185
4.6.4	Smluvní a předmluvní ochrana počítačových programů	185
4.6.5	Počítačové programy a právo proti nekalé soutěži	187
4.6.6	Zhotovování a licencování komerčních počítačových programů	188
4.6.7	Licencování open source softwaru	195
4.6.8	Služby související s počítačovými programy	199
4.7	Shrnutí	200
5	Elektronické dokumenty	213
5.1	Elektronický dokument.	213
5.1.1	Elektronický podpis.	218
5.2	Vývoj využití elektronických dokumentů	220
5.3	Právní úprava elektronických dokumentů	225
5.4	Tvorba elektronických dokumentů.	228
5.5	Autenticita elektronických dokumentů.	231
5.5.1	Elektronické zabezpečovací prvky	232

5.5.2	Podepisování	241
5.5.3	Ověřování elektronického podpisu	248
5.6	Doručování elektronických dokumentů	252
5.6.1	Elektronická pošta	253
5.6.2	Datové schránky	254
5.6.3	Podání prostřednictvím transakčních portálů	258
5.7	Konverze forem a formátů	259
5.7.1	Autorizovaná konverze dokumentů	261
5.7.2	Převod podle zákona o archivnictví	263
5.8	Uchovávání elektronických dokumentů	264
5.9	Shrnutí	268
6	Doménová jména	273
6.1	Pojem	273
6.2	Vývoj	273
6.2.1	Domény nejvyšší úrovně a jejich správa	274
6.2.2	Domény druhé úrovně	275
6.3	Aktuální právní úprava doménových jmen	275
6.3.1	Domény v českém právním řádu	275
6.3.2	Vznik domény druhé úrovně z pohledu práva	276
6.3.3	Zánik domény druhé úrovně z pohledu práva	277
6.3.4	Převod domény druhé úrovně z pohledu práva	277
6.3.5	Zástava domény druhé úrovně z pohledu práva	278
6.3.6	Exekuce domény z pohledu práva	278
6.4	Kolize domén s právy třetích osob	279
6.4.1	Jméno domény jako základ pro posouzení kolize	280
6.4.2	Kolize domén navzájem	281
6.4.3	Kolize domén a ochranných známek	282
6.4.4	Kolize domény s názvem právnické osoby	284
6.4.5	Kolize domény se jménem fyzické osoby	286
6.4.6	Kolize domén s právy na ochranu před nekalosoutěžním jednáním	288
6.4.7	Priorita domény před právy na označení	290
6.4.8	Dobrá a zlá víra	290
6.4.9	Odpovědnost za porušení práv třetích osob	291
6.5	Řešení sporů týkajících se domén	292
6.5.1	Řešení sporů obecnými soudy	292
6.5.2	Alternativní řešení sporů	293
6.5.2.1	Alternativní řešení sporů o generické domény	294
6.5.2.2	Alternativní řešení sporů o domény EU	295
6.5.2.3	Alternativní řešení sporů o domény CZ	297
6.5.2.4	<i>Uniform Rapid Suspension</i>	298
6.5.2.5	Sudiště nabízející alternativní řešení sporů	298

6.5.3	Nároky ve sporech o domény	299
6.5.4	Předběžná opatření	301
6.5.5	Výkon rozhodnutí ve sporech o domény	303
6.6	Shrnutí	304
7	Ochrana spotřebitele při uzavírání smluv na internetu a možnost řešení vzniklých sporů <i>online</i>	307
7.1	Pojem ochrany spotřebitele při uzavírání distančních smluv a možnost řešení vzniklých sporů <i>online</i>	307
7.2	Vývoj ochrany spotřebitele při uzavírání distančních smluv a možnosti řešení sporů <i>online</i>	309
7.3	Aktuální právní úprava ochrany spotřebitele při uzavírání distančních smluv	311
7.3.1	Smlouvy uzavírané spotřebitelem	313
7.3.2	Smlouvy uzavírané spotřebitelem distančním způsobem . . .	315
7.3.3	Informační povinnost v souvislosti s uzavíráním smluv distančním způsobem	317
7.3.4	Obchodní podmínky	319
7.3.5	Závazky ze smluv uzavřených distančním způsobem	322
7.3.6	Odstoupení od smlouvy uzavřené distančním způsobem . . .	323
7.3.7	Budoucí vývoj	326
7.4	Aktuální právní úprava řešení spotřebitelských sporů <i>online</i>	329
7.4.1	Směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů . . .	330
7.4.2	Nařízení o řešení spotřebitelských sporů <i>online</i>	332
7.4.3	Implementace právní úpravy mimosoudního řešení sporů <i>online</i> do českého právního řádu	335
7.4.4	Kritika poskytnutého řešení	338
7.5	Shrnutí	342
8	Data veřejného sektoru	347
8.1	Pojem data a informace veřejného sektoru	347
8.2	Vývoj právní úpravy poskytování a opětovného užívání informací veřejného sektoru	351
8.2.1	Poskytování informací	351
8.2.2	Opětovné užití informací	354
8.3	Aktuální právní úprava poskytování a opětovného užívání informací veřejného sektoru	356
8.4	Povinné subjekty dle zákona č. 106/1999 Sb.	361
8.4.1	Veřejná instituce jako povinný subjekt v judikatuře	363
8.4.2	Povinný subjekt na základě výkonu veřejné funkce aneb kauza CHAPS	367
8.5	Informace a způsoby jejich poskytování	369
8.6	Opětovné užití informací veřejného sektoru a otevřená data	372

8.7	Zásadní překážky pro zveřejňování a opětovné užití informací veřejného sektoru	377
8.7.1	Ochrana práv duševního vlastnictví	377
8.7.2	Ochrana soukromí a osobních údajů	381
8.8	Shrnutí	386
9	Osobnost, soukromí a osobní údaje v moderní společnosti	391
9.1	Pojem	391
9.1.1	Osobnost	391
9.1.2	Právní ochrana osobnosti	393
9.1.3	Pojem soukromí	396
9.1.4	Osobní údaj	398
9.1.5	Vztah ochrany osobnosti a ochrany osobních údajů	400
9.2	Vývoj	401
9.2.1	Ochrana osobnosti v čase	401
9.2.2	Prolínání evropského a amerického pojetí ochrany soukromí	404
9.2.3	Společenská potřeba ochrany osobních údajů	406
9.3	Právní úprava ochrany osobnosti a soukromí	408
9.3.1	Právní rámec	408
9.3.2	Ochrana osobnosti dítěte	410
9.3.3	Tělesná a duševní integrita	413
9.3.4	Důstojnost člověka a její projevy	415
9.3.5	Rovnost a zákaz diskriminace	417
9.3.6	Osobnostní právo jako projev svobody člověka	419
9.3.7	Vážnost a čest člověka	421
9.3.8	Ochrana soukromí	424
9.3.9	Právo k podobě a jiným projevům osobní povahy	428
9.3.10	Nástroje soudní ochrany osobnosti	429
9.4	Právní úprava ochrany osobních údajů	432
9.4.1	Právní rámec	432
9.4.2	Účel úpravy	434
9.4.3	Koncepce, působnost a základní pojmy	435
9.4.4	Základní zásady zpracování osobních údajů	436
9.4.5	Požadavky na zákonné zpracování osobních údajů	437
9.4.6	Obecné povinnosti správce a zpracovatele	441
9.4.7	Zabezpečení zpracování osobních údajů	443
9.4.8	Ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů	444
9.4.9	Záměrná a standardní ochrana osobních údajů	446
9.4.10	Pověřenec pro ochranu osobních údajů	447
9.4.11	Práva subjektu údajů	448
9.4.12	Právní ochrana subjektu údajů	453

9.4.13	Činnost dozorového orgánu.	455
9.4.14	Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů	457
9.4.15	Profilování a automatizované individuální rozhodování.	460
9.4.16	Předávání údajů do zemí mimo Evropskou unii	462
9.4.17	Specifické výjimky a zvláštní úprava	464
9.5	Vybraná dílčí témata.	466
9.5.1	Zásahy do dobré pověsti a soukromí v kontrastu s právem na svobodu projevu a související výzvy moderních technologií.	466
9.5.2	Sledování zaměstnanců na pracovišti	471
9.6	Shrnutí	477
10	Právo elektronických komunikací.	487
10.1	Pojem práva elektronických komunikací	487
10.2	Vznik a vývoj práva elektronických komunikací (telekomunikací).	489
10.2.1	Telegrafní předpisy	489
10.2.2	Předpisy telekomunikační	490
10.2.3	Předpisy práva elektronických komunikací.	493
10.3	Aktuální právní úprava elektronických komunikací	494
10.3.1	Předpisový rámec pro elektronické komunikace.	494
10.3.2	První změny předpisového rámce	496
10.3.3	Revize předpisového rámce.	498
10.3.4	Právní řád ČR – zákon o elektronických komunikacích	500
10.3.5	Právní řád ČR – další právní předpisy.	501
10.4	Vymezení základních pojmů práva elektronických komunikací	503
10.5	Regulace komunikačních činností	505
10.5.1	Cíle a základní zásady regulace.	506
10.5.2	Analýza relevantních trhů	508
10.5.3	Regulace mezinárodního roamingu.	510
10.6.	Regulační orgány	512
10.6.1	Regulační orgány na úrovni EU	512
10.6.2	Vnitrostátní regulační orgány	514
10.7	Práva a povinnosti podnikatelů, účastníků a uživatelů, ochrana spotřebitele	517
10.7.1	Účastnická smlouva.	519
10.7.2	Vyúčtování ceny	520
10.7.3	Propojení a přístup k sítím elektronických komunikací	521
10.7.4	Univerzální služba.	522
10.8	Ochrana údajů, bezpečnost sítí a služeb.	523
10.8.1	Bezpečnost sítí a služeb.	524
10.8.2	Ochrana osobních, provozních a lokalizačních údajů a důvěrnost komunikací.	524

10.9	Vybrané otázky výstavby a budování sítí elektronických komunikací	528
10.9.1	Výstavba a budování sítí v zákoně o elektronických komunikacích.	528
10.9.2	Zákon o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací	530
10.10	Řízení dle zákona o elektronických komunikacích	531
10.10.1	Rozhodování sporů	532
10.10.2	Soudní ochrana proti rozhodnutím ČTÚ	534
10.11	Právo elektronických komunikací <i>de lege ferenda</i>	535
10.11.1	OTT služby	535
10.11.2	Vznik „superregulátora“	536
10.11.3	Rozhodování účastnických sporů	537
10.12	Shrnutí	538
11	Kyberkriminalita	541
11.1	Pojem kyberkriminality	541
11.2	Vývoj právní úpravy kyberkriminality.	543
11.3	Aktuální právní úprava kyberkriminality	548
11.3.1	Mezinárodní instrumenty.	548
11.3.2	Evropské právo	550
11.3.3	Národní právní úprava.	553
11.4	Taxonomie kyberkriminality	558
11.5	Stíhání kyberkriminality.	567
11.5.1	Specifické orgány.	567
11.5.2	Specifické postupy.	568
11.5.3	Mezinárodní spolupráce	570
11.6	Elektronické důkazy	572
11.6.1	Zajištění zařízení a datových nosičů	573
11.6.2	Získání přístupu ke vzdáleným datům.	575
11.6.3	Získání dat od ISP	577
11.6.4	Proporcionalita nástrojů na zajištění elektronických důkazů	579
11.6.5	Analýza dat	581
11.7	Shrnutí	584
12	Kybernetická bezpečnost	587
12.1	Pojem	587
12.2	Vývoj	594
12.3	Právní úprava	596
12.4	Povinné subjekty.	597
12.5	Obecné povinnosti – bezpečnostní opatření a bezpečnostní dokumentace.	603

12.6	Operativní povinnosti – hlášení incidentů a opatření	606
12.6.1	Hlášení kybernetických bezpečnostních incidentů	606
12.6.2	Varování	609
12.6.3	Reaktivní a ochranná opatření	610
12.7	Dohledová pracoviště – CERT/CSIRT	614
12.8	Odpovědnost za kybernetický bezpečnostní incident	616
12.9	Poznámka ke kybernetické obraně	623
12.10	Shrnutí	625
	Summary	628
	Rejstřík	631
	Slovo o autorech	637